

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2018. május végi helyzetéről*

2018. június

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

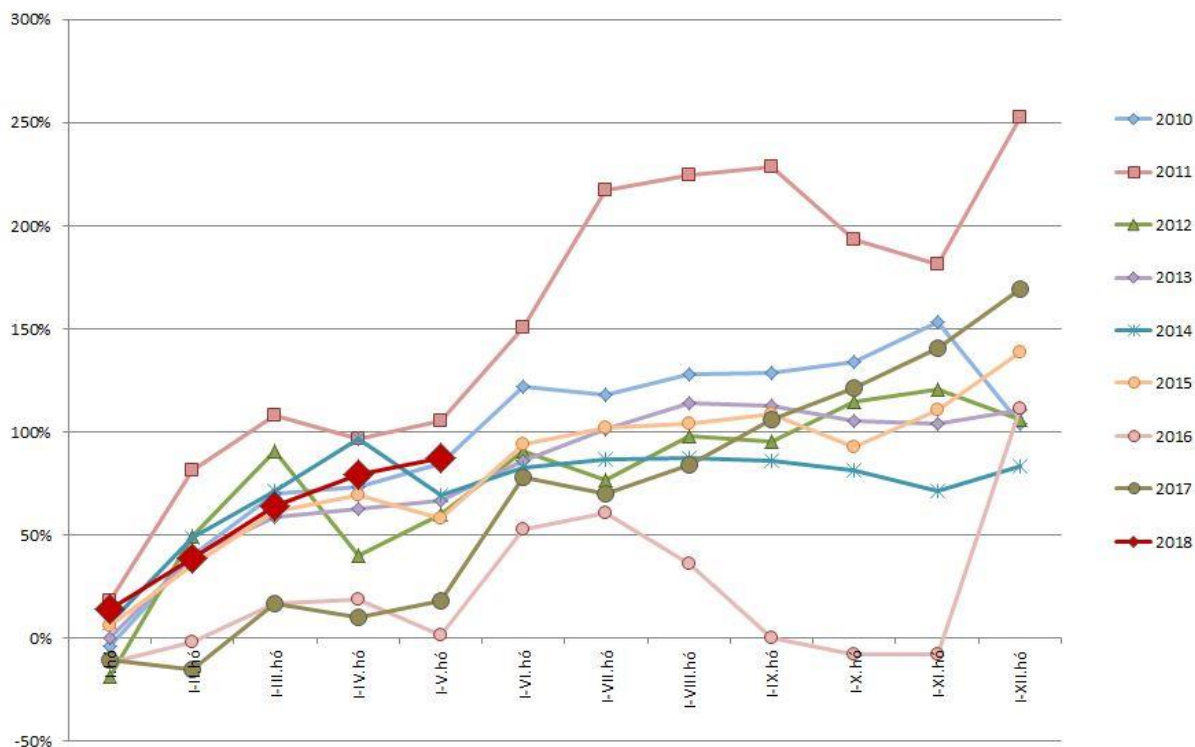
A 2018. január-májusi időszakban továbbra is az elmúlt hónapok folyamatai jellemezték az államháztartást, ahol az uniós támogatások megelőlegezése és a meghozott kormányzati intézkedések nyomán növekvő adóbevételek emelhetőek ki. Az idei évre a kormány változatlanul 2,4%-os GDP-arányos hiánycéllal számol 4% feletti gazdasági bővülés mellett.

Az államháztartás központi alrendszer az év első öt hónapjában 1187,5 milliárd forint hiányt mutatott. Ezen belül a központi költségvetés hiánya 1243,2 milliárd forint volt, az elkülönített állami pénzalapok 1,2 milliárd forintos deficittel zártak, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 56,9 milliárd forintos többletet értek el. Idén májusban 106,1 milliárd forintos hiányt láthatunk a központi alrendszer esetén, ez nagyságrendjében hasonló az egy évvel ezelőtti havi adathoz.

Az uniós kifizetések május végéig elérték a 993,1 milliárd forintot, ami a tavalyi első öt hónap összegének mintegy dupláját jelenti, míg bevételi oldalon 63,9 milliárd forintot számolt el a költségvetés. Felfutóban vannak a hazai forrásból megvalósuló Modern Városok Program és az Egészséges Budapest Program beruházásai, valamint az egyes kiemelt közútépítési, illetve közúthálózat fenntartását célzó projektek is. 2018. január-májusa között az általános forgalmi adóból 62,0 milliárd forinttal, míg a személyi jövedelemadóból származó bevételek 107,2 milliárd forinttal emelkedtek 2017 hasonló időszakához képest. A biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékok pedig 120,9 milliárd forinttal haladták meg az egy évvel korábbi időszak teljesülését. Mindez természetesen nem adóemelés eredménye, hanem a növekvő foglalkoztatásnak és az emelkedő reálbéreknek köszönhető.

A polgári kormány célja továbbra is az, hogy a magyar embereknek minél jobban megérje dolgozni, és több pénz maradjon a családoknál. Ezt érdemben támogatja a dinamikus gazdasági növekedés, ami a hazai vállalkozások számára is újabb lehetőségeket teremt.

A központi alrendszer egyenlege az előirányzat százalékában

Az államháztartás központi alrendszerének 2018. május végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

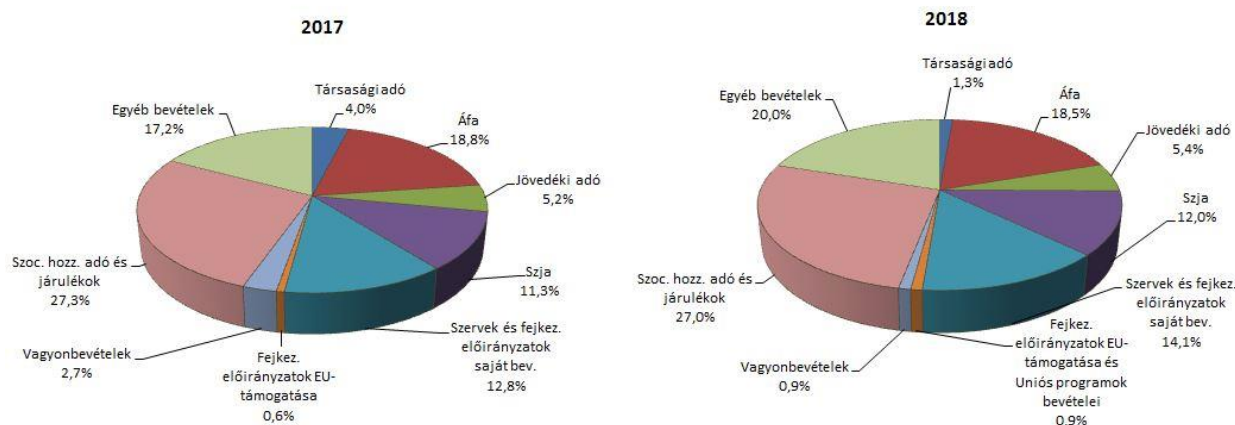
	2017. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2017. I-V. hó tény milliárd forintban (2)	előzetes tény=100% Index (%) (2/1)	2018. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2018. I-V. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat=100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 904,2	-180,1	9,5	-1 311,4	-1 243,2	94,8
bevétel:	13 087,4	4 613,6	35,3	12 553,8	4 884,5	38,9
kiadás:	14 991,6	4 793,7	32,0	13 865,2	6 127,7	44,2
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	72,5	52,6	72,6	-49,3	-1,2	2,4
bevétel:	720,0	256,1	35,6	517,0	191,7	37,1
kiadás:	647,5	203,5	31,4	566,3	192,9	34,1
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-142,2	-85,9	60,4	0,0	56,9	
bevétel:	5 326,2	2 108,6	39,6	5 680,6	2 379,8	41,9
kiadás:	5 468,4	2 194,5	40,1	5 680,6	2 322,9	40,9
Egyenleg összesen	-1 973,9	-213,4	10,8	-1 360,7	-1 187,5	87,3
bevétel:	19 133,6	6 978,3	36,5	18 751,4	7 456,0	39,8
kiadás:	21 107,5	7 191,7	34,1	20 112,1	8 643,5	43,0

I. A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2018. május végi 7456,0 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 477,7 milliárd forinttal, 6,8%-kal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból, valamint a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett lényegesen magasabb összegben teljesültek a költségvetési szervek bevételei is. Elmaradtak viszont az előző év azonos időszakához képest a társasági adóból származó bevételek, az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, valamint az uniós támogatások utólagos megtérítése.

A központi alrendszer főbb bevételeinek megoszlása

A bevételek közül a **társasági adó** mérleg soron az év első öt hónapjában 98,7 milliárd forint realizálódott, ami az előző év azonos időszakától 177,4 milliárd forinttal maradt el. A bázisévhez viszonyítva az elmaradást egyrészt a 2017. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2018 januárjára történő jelentős áthúzóódása magyarázza, másrészt jelentősen csökkent a növekedési adóhitel-befizetések összege.

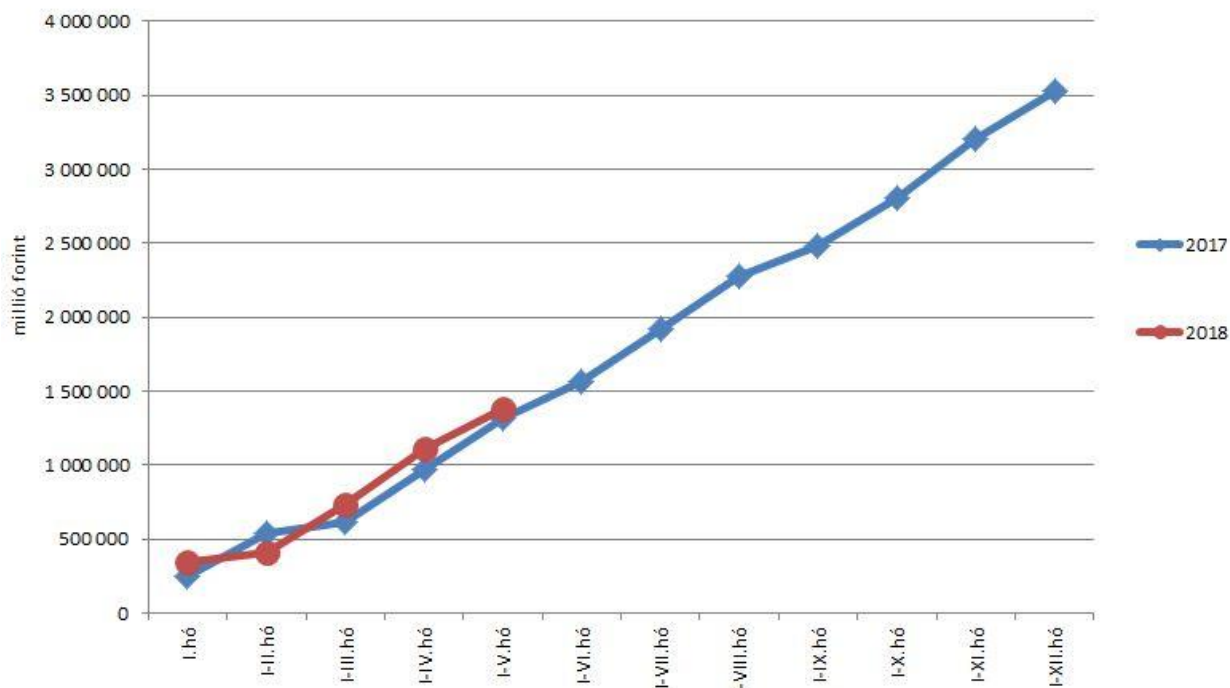
Az **egyéb központosított bevételekből** május végéig összesen 206,2 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előírányzat 44,4%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 71,0 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forintban)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	37 443,1	44 223,6	6 780,5	118,1
Környezetvédelmi termékdíjak	24 755,0	23 497,9	-1 257,1	94,9
Vízkezelési járulék	1 203,3	4 992,3	3 789,0	414,9
Hulladéklerakási járulék	4 000,1	5 657,7	1 657,6	141,4
Elektronikus útdíj	65 892,7	71 018,2	5 125,5	107,8
Korkedvezmény-biztosítási járulék	-0,1	-1,4	-1,3	1400,0
Időalapú útdíj	32 040,4	34 189,8	2 149,4	106,7
Bírságok	9 750,6	18 246,3	8 495,7	187,1
Egyéb tételek összesen	1 822,3	4 362,5	2 540,2	239,4
Összesen	176 907,4	206 186,9	29 279,5	116,6

Május végéig az **általános forgalmi adóból** 1376,9 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételnél 62,0 milliárd forinttal magasabb.

Általános forgalmi adó

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	2 439,5	2 690,1	250,6	110,3
Kiutalás	1 124,6	1 313,2	188,6	116,8
Egyenleg	1 314,9	1 376,9	62,0	104,7

Az idei év első öt hónapjában mind a befizetések, mind a kiutalások felülteljesültek az előző év azonos időszakához képest. A befizetések azonban kiemelkedően, több mint 250 milliárd forinttal haladták meg a 2017. évi május végi összeget. A bevétel alakulását befolyásolta, hogy egyaránt növekedett a belföldi, az import és a dohánytermékek utáni áfabevétel. A belföldi befizetések emelkedése elsősorban a kereskedelemhez és a feldolgozóiparhoz köthető. A dohánytermékek utáni bevételek előző évhez viszonyított növekedését elsősorban a magasabb cigarettaforgalom, illetve a jogszabályváltozások miatti alacsonyabb bázisévi bevétel határozta meg. Az import utáni befizetések növekedésének háttérében a forgalom bővülése áll. Az áfakiutalást jogszabályváltozás is érintette, 2018 januárjától a „jó adózók” kiutalási határideje 45 napról 30 napra csökkent. Összességében elmondható, hogy a 2018. évi áfabevétel ciklikusan alakul majd a megbízható és a kockázatos adózókkal összefüggő minősítéshez köthető kiutalási határidők miatt.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első öt hónapjában 400,5 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 34,9 milliárd forinttal magasabb. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedékiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	236,6	238,9	2,3	101,0
Dohánygyártmány jövedéki adó	94,6	127,7	33,1	135,0
Egyéb termék jövedéki adó	34,3	33,8	-0,5	98,5
Import jövedéki adó és energiaadó	0,1	0,1	0,0	100,0
Jövedéki adók összesen	365,6	400,5	34,9	109,5

A bevételek 2018. évi alakulását befolyásolta a dohánytermékek utáni bevételek emelkedése, melynek háttérében a nagyobb forgalom, illetve a jogszabályváltozások miatti alacsonyabb bázisévi bevétel áll. Az egyéb termékek esetében a bevételek csökkenése a népegészségügyi termékadót érintő törvényi változásokhoz köthető bázisévi készletezési hatás eredménye. Az üzemanyagok utáni bevételek növekedését elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom indokolja.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel május végéig 95,2 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 5,5 milliárd forinttal magasabb. A növekedés hátterében a pénzforgalmi szolgáltatók és a Kincstár egyaránt magasabb befizetése áll.

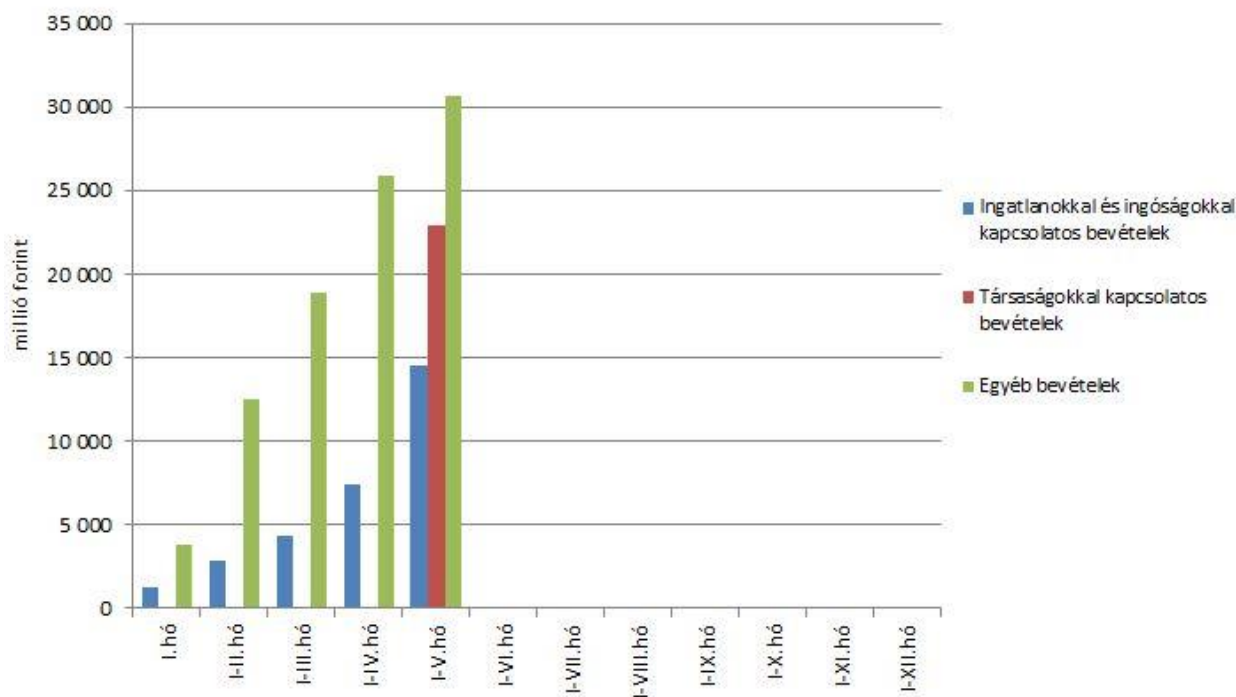
A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első öt hónapjában 893,4 milliárd forint volt, amely 107,2 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások alakulását a következő táblázat részletezi:

Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	842,3	959,7	117,4	113,9
Kiutalás	56,1	66,3	10,2	118,2
Egyenleg	786,2	893,4	107,2	113,6

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első öthavi összege 68,1 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2018. évben

A 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az uniós bevételek az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron kerül sor. Erre a mérlegsorra május végéig 63,7 milliárd forint bevétel érkezett. A keletkezett bevételek túlnyomó része a Vidékfejlesztési Program előző évi kiadásaihoz kapcsolódik. A kohéziós programok bizottsági utalásainak térülései az év második felétől várhatóak.

Az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsoron belül az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” soron 2018 első öt hónapjában nem keletkezett bevétel. Az idei évre tervezett bevétel éven belüli eloszlása a 2007-2013-as időszak programok zárásának függvénye.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-V. havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	Az alap I-V. havi bevételén belüli aránya (%)	2018. I-V. hó	Az alap I-V. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	1221,4	98,9	1356,5	97,1	135,1	111,1
Egészségbiztosítási Alap	532,3	60,9	572,7	58,2	40,4	107,6
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	152,6	75,5	81,0	62,5	-71,6	53,1
Összesen	1906,3		2010,2		103,9	105,5

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** I-V. havi bevételeinek döntő része, 97,1%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. A szociális hozzájárulási adó és járulékok előző évhez viszonyított elemzésekor figyelembe kell venni, hogy megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya, a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése az előző évhez képest 71,61%-ról, 79,5%-ra emelkedett. 2018-ban megváltozott az adó mértéke is, amely a 2017. évi 22%-ról 19,5%-ra csökkent. Az I-V. havi bevételek 135,1 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakában befolyt szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételeket. A bevételnövekedést a megosztási arálynak a Nyugdíjbiztosítási Alap javára végrehajtott emelése és az előző év azonos időszakához képest bekövetkezett bruttókereset-növekedés együttes hatása eredményezte. A biztosítottak által fizetett nyugdíjjárulék – amelyet nem érint a megosztási arány módosítása – az év első öt hónapjában 67,3 milliárd forinttal magasabb összegben, 14,1%-kal nagyobb mértékben teljesült a tavalyi azonos időszakhoz képest. A jelentős mértékű bevételnövekedést a bérkiáramlást ösztönző kormányzati intézkedések, programok (minimálbér-emelés, szakmai bérminimum emelése, életpályaprogramok, az egészségügyben dolgozók előrehozott béremelése stb.) eredményezték.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó 2018. első öthavi bevétel az alap összes bevételének 58,2%-át tette ki, és 40,4 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában ilyen jogcímen

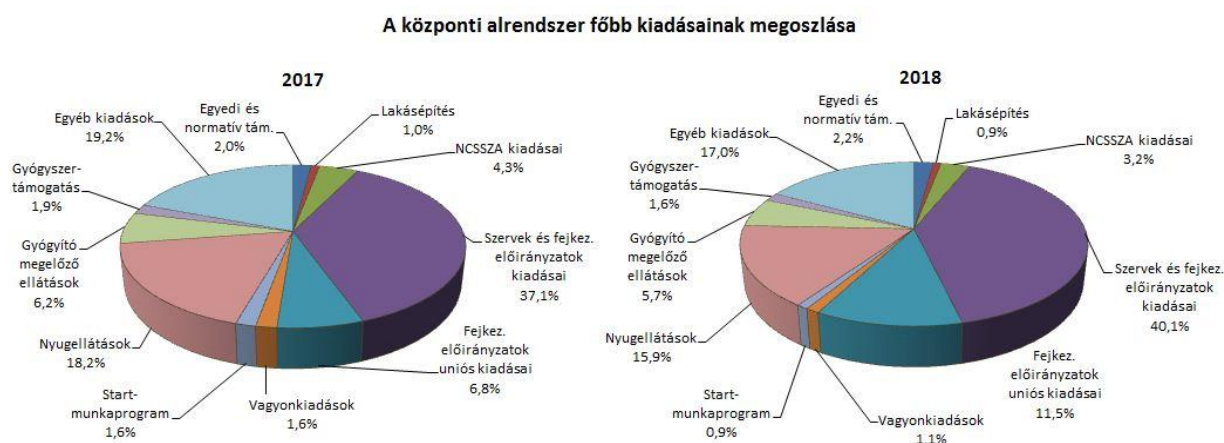
befolyt bevételeket. Az Egészségbiztosítási Alap változatlan megosztási aránnyal részesül a szociális hozzájárulási adóból. A bevételek alakulásánál figyelembe kell venni, hogy a szociális hozzájárulási adó mértéke 2,5 százalékponttal csökkent 2018. januártól, továbbá az előző év azonos időszakához képest bruttó keresetnövekedés következett be.

Tavaly az év első öt hónapjában a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak** (NFA) a szociális hozzájárulási adóból 81,3 milliárd forint bevétele származott. Az NFA 2018-tól már nem részesül e bevételből. Idén május végéig az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék NFA-t megillető hányada 81,0 milliárd forintot tett ki, mely 9,7 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának az összegét.

Az Egészségbiztosítási Alap 2018. első öt havi összes bevételének 8,5%-a az **egészségügyi hozzájárulásból** származó bevétel. 2018. I-V. hónapjában az alapnak ebből 83,6 milliárd forint bevétele keletkezett, amely a 2017. január-május havi bevételtől 2,1 milliárd forinttal maradt el. E bevétel alakulásában szerepet játszik a 22%-os mértékű egészségügyi hozzájárulás ez évi 2,5 százalékpontos csökkentése.

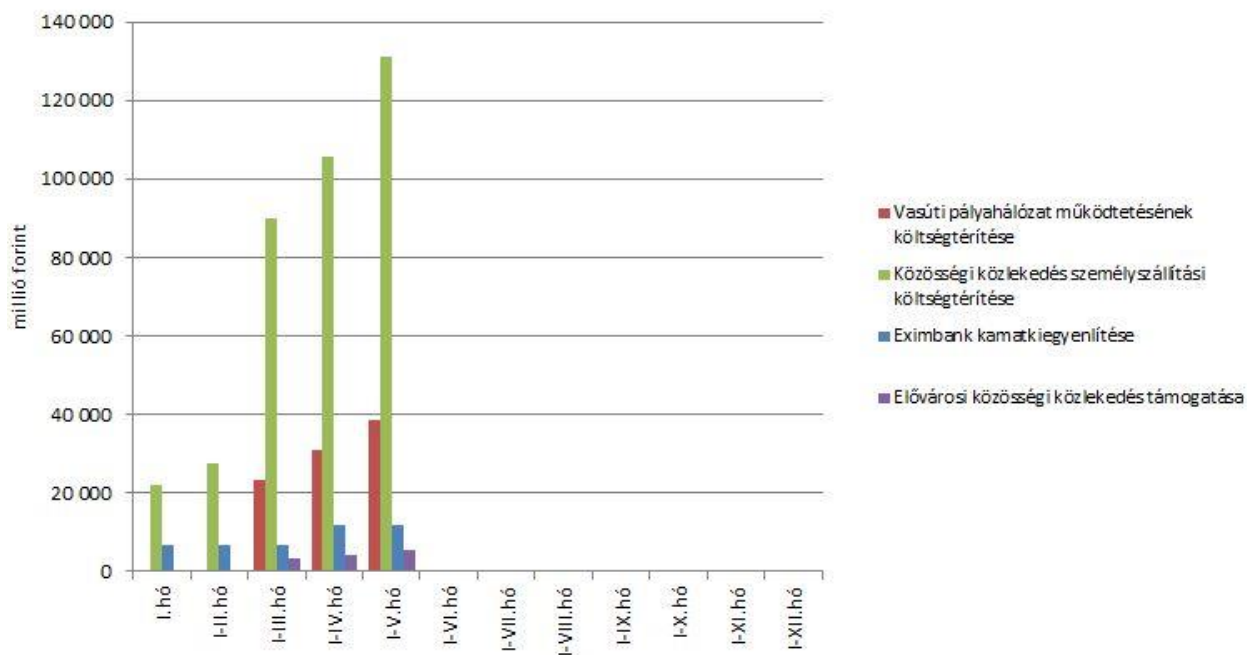
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2018. május végi 8643,5 milliárd forint összegű kiadásai közel 1451,8 milliárd forinttal, 20,2%-kal teljesültek magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, mely elsősorban a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak előző évhez viszonyított növekedésével függ össze. Emellett a 2017. évi első öthavi kiadásokat jelentős mértékben meghaladták a költségvetési szervek kiadásai, a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok hazai kiadásai, valamint a nyugellátásokra fordított összegek is.

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első öt hónapjában 186,8 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 27,8%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. A különbség döntően a közösségi közlekedés személyszállítási, valamint a vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés időszakosan magasabb összegű kifizetéseire vezethető vissza. A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedés személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegyenlítés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2018. évben

A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások az év első öt hónapjában 73,5 milliárd forintot tettek ki, amely 5,0 milliárd forinttal magasabb a korábbi év azonos időszakának teljesülésénél. Az eltérést elsősorban a Családi Otthontermelési Kedvezményt, illetve a lakástakarék-pénztári megtakarítások támogatását igénybe vevők létszáma magyarázza. Ezenfelül az árfolyam és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta a kifizetéseket.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza.

A főbb támogatásokat az alábbi táblázat részletezi:

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	207,8	173,7	-34,1	83,6
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	162,4	133,6	-28,8	82,3
<i> gyermekgondozást segítő ellátás</i>	31,5	26,5	-5,0	84,1
<i> életkezdési támogatás</i>	3,6	4,3	0,7	119,4
Korhatár alatti ellátások	39,2	38,6	-0,6	98,5
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjáradék</i>	7,5	7,6	0,1	101,3
<i> szolgálati járandóság</i>	31,7	31,0	-0,7	97,8
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	55,5	51,9	-3,6	93,5
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	27,2	26,0	-1,2	95,6
<i> fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	17,3	15,0	-2,3	86,7
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	6,2	6,5	0,3	104,8
Különféle jogcímen adott térítések	9,8	9,6	-0,2	98,0
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	6,9	6,5	-0,4	94,2
Összesen	312,3	273,8	-38,5	87,7

A **családi támogatásokra** idén az év első öt hónapjában összesen 173,7 milliárd forintot fordítottak, amely a 2017. évi május végi kiadásoktól 34,1 milliárd forinttal maradt el. Ezt döntően az okozta, hogy tavaly májusban egyes családtámogatások június havi fedezete – technikai okok miatt – átutalásra került a folyósító szerv számára. Az életkezdési támogatásra kifizetett összeg az idei év I-V. hónapjában 0,7 milliárd forinttal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ennek oka, hogy a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló törvénynek megfelelően mindig a tárgyév megelőző évi fogyasztói árindex mértékével megegyező mértékű kamat kerül jóváírásra az életkezdési letéti számlákon nyilvántartott követelések után. A **korhatár alatti ellátásokra** 2018. május végéig 38,6 milliárd forintot folyósítottak, mely 0,6 milliárd forinttal volt kevesebb az előző évben e célra kifizetett összegnél. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 3,0%-os emelés, továbbá a 2017. novemberi 0,8%-os kiegészítő emelés beépítése) a hatását is. Idén az év első öt hónapjában a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** kifizetett összeg 3,6 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi kiadástól. Ebben elsősorban az játszott szerepet, hogy a fogyatékosági támogatás esetében tavaly májusban a folyósító szerv részére átutalásra került a júniusi ellátás fedezete. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb összeget (26,0 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely 1,2 milliárd forinttal maradt el az előző évi azonos időszaki kifizetéstől. Ebből az előirányzatból kerül folyósításra a foglalkoztatást

helyettesítő támogatás, az abban részesülők létszáma – köszönhetően a kedvező munkaerőpiaci folyamatoknak – csökkenést mutat. A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre fordított összeg (6,5 milliárd forint) viszont 0,3 milliárd forinttal magasabb volt az előző évi május végi kifizetésnél. Ezeket az ellátásokat a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint kell emelni, így az adatok tartalmazzák az ellátások januárban végrehajtott emelésének hatását, továbbá a XX. századi diktatúrák áldozatainak járó, politikai rehabilitációs célú nyugdíj-kiegészítésekkel kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról szóló 28/2017. (II. 13.) Korm. rendeletben előírt 40,0%-os emelés hatását is. A **különbéle jogcímen adott térítések**re 2018. május végéig átutalt összeg az előző évi első öthavi teljesítésnél csak kismértékben volt kevesebb. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 6,5 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki.

A **helyi önkormányzatok** 2018. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 705,4 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2017. évi 641,1 milliárd forintos eredeti törvényi előirányzatnál 64,3 milliárd forinttal magasabb. E többlet szolgál fedezetül egyrészt a minimálbért és garantált bérminimumot érintő intézkedésekre és szociális hozzájárulási adócsökkentésre 19,0 milliárd forint értékben, másrészt egyéb bérintézkedésekre (pl. polgármesteri béremelésre, óvodai segítők 7+3%-os béremelésére, óvodapedagógusok minősítésének többletköltségére, szociális béremelésekre, kulturális illetménypótlékra) 25,1 milliárd forint értékben, ezenfelül egyéb feladatokra (kiemelt fejlesztési többletekre, bölcsődei feladatfinanszírozás kialakításának többlettámogatására, egyéb kisösszegű pluszforrásokra) 20,2 milliárd forint értékben.

A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

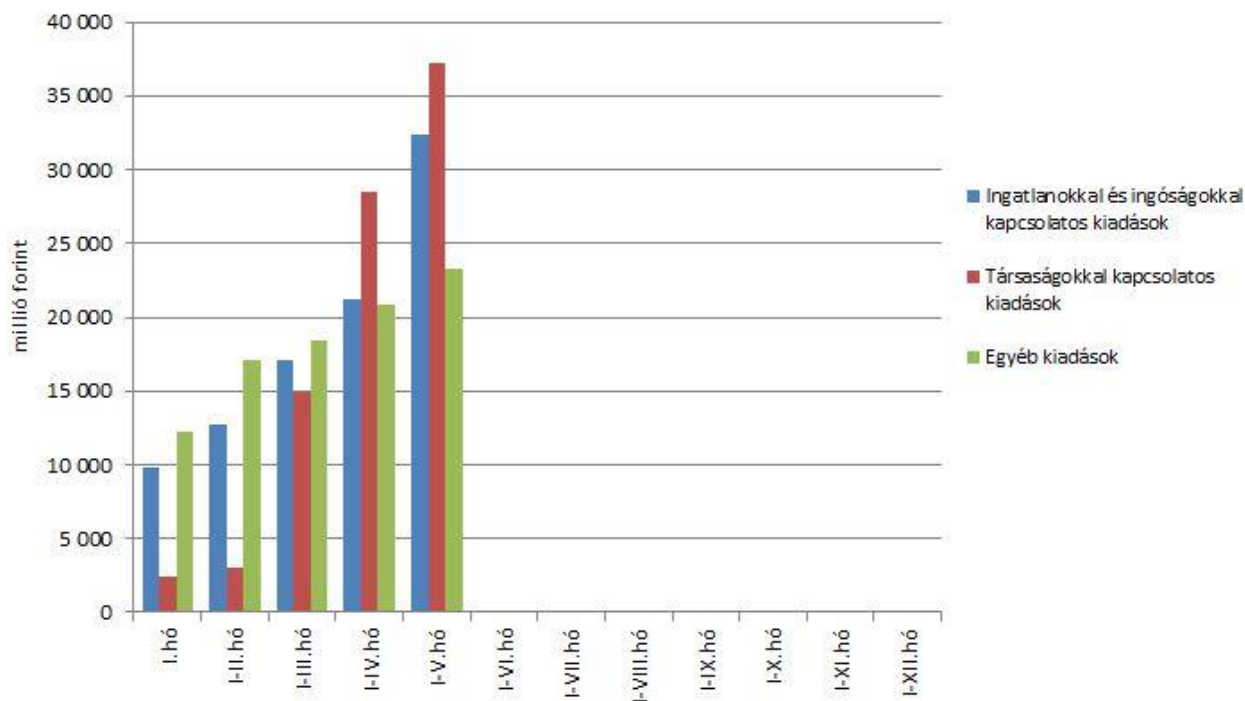
A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	240,0	257,9	17,9	107,5
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	65,3	67,6	2,3	103,5
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	73,8	76,7	2,9	103,9
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatainak támogatása</i>	85,7	95,1	9,4	111,0
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	15,2	18,5	3,3	121,7
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	3,4	3,5	0,1	102,9
Költségvetési szerveknél foglalkoztatottak kompenzációja	2,0	1,3	-0,7	65,0
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	19,7	41,1	21,4	208,6
Összesen	265,1	303,8	38,7	114,6

A „Hozzájárulás az EU költségvetéséhez” mérlegsoron a 2018. év első öt hónapjában teljesített kiadás 127,9 milliárd forint volt, ami a törvényi előirányzat 41,3%-a, és a tervezettnél megfelelően alakult. A hozzájárulás 18,5 milliárd forinttal haladta meg a 2017. év azonos időszakában teljesített összeget.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első öthavi összege 92,7 milliárd forint volt, melynek összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2018. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely május végéig 80,1 milliárd forintot tett ki. Az idei kiadás az előző év azonos időszakában teljesített összegtől 34,5 milliárd forinttal maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel volt a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 1374,2 milliárd forint. Az I-V. havi kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott emeléseket, azaz a nyugdíjakra beépült 2017. évi novemberi 0,8%-os kiegészítő, illetve az arra számított januári 3,0%-os nyugdíjemelések összegét. Az előző év azonos időszakához képest így a költségvetés nyugdíjakra 68,2 milliárd forinttal, 5,2%-kal költött többet. Ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 53,0 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 5,4 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint az előző év azonos időszakában.

Az **Egészségbiztosítási Alap** 2018. első öthavi összes kiadásának 28,1%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2017. I-V. hó	2018. I-V. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	251,4	266,0	14,6	105,8
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantság, rehabilitációs ellátások</i>	123,5	120,7	-2,8	97,7
<i>Gyermekgondozási díj</i>	60,9	70,8	9,9	116,3
<i>Táppénz</i>	40,4	45,7	5,3	113,1

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 491,2 milliárd forint volt az év első öt hónapjában, ez 43,8 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak kiadása. Az előző év azonos időszakához viszonyított növekedésben szerepet játszanak az egészségügyi ágazatban végrehajtott béremelések (a szakdolgozókat és orvosokat érintő 2017. novemberi béremelés, továbbá a szakdolgozók tekintetében a 2018. novemberi béremelés januárra történő előrehozása), valamint a háziorvosi és fogászati ellátás finanszírozásának növekedése. (Ez utóbbiak szerint a háziorvosi szolgálatok rezsitámogatásának havi összege 2017. II. félévében, majd ezt követően 2018 márciusában további 130-130 ezer forinttal emelkedett, a fogászati alapellátásnál bevezetésre került a havi 130 ezer forint rezsitámogatás.)

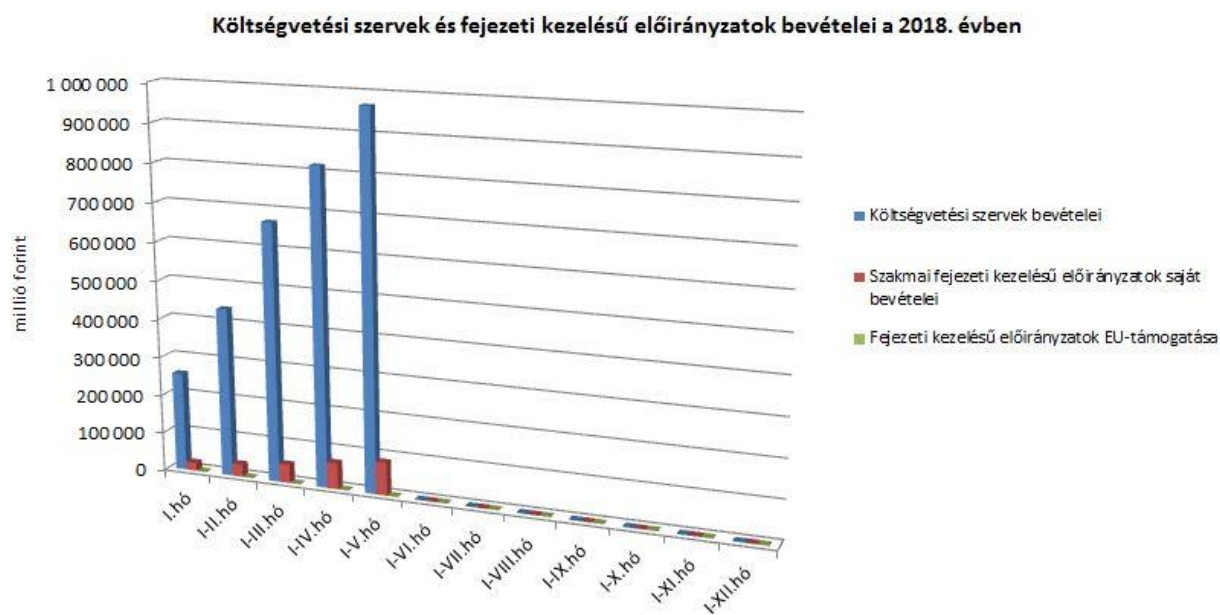
3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2018 első öt hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 968,6 milliárd forintot tettek ki, mely 23,5%-kal magasabb a 2017. január-május havi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 366,4 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, 199,0 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként, valamint 36,4 milliárd forint jóváírás az Országos Rendőr-főkapitányság részére a „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások”, illetve a „Belső Biztonsági Alap” törvényi sorokról. A két év első öthavi bevételei közötti eltérést elsősorban a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, valamint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevételek magyarázzák.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében a **hazai forrásból származó bevételek összege** 2018 első öt hónapjában 85,5 milliárd forint volt, ami 26,3 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest. „A 2007-2013. évek közötti operatív programok visszaforgó pénzeszközeinek felhasználása és kezelése” törvénysorra a visszaforgó pénzeszközök kötelezettségvállalással nem terhelt részének visszautalásából adódóan idén 9,8 milliárd forint bevétel érkezett, az ilyen jellegű bevétel a tavalyi év azonos időszakában ennél jóval magasabb volt. Ezenfelül 27,8 milliárd forintot tett ki az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat-felhasználási keretszámlájára visszautalt összeg.

A „**Fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása**” mérlegsorra 2018. május végéig csak minimális összegű (0,2 milliárd forint) bevétel érkezett, mivel a 2018. évi költségvetési törvénnyel összhangban az **uniós bevételek** az idei évtől a támogatást nyújtó uniós előirányzatok helyett a költségvetés XLII. fejezetébe érkeznek, így ezek kimutatására az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron kerül sor.

A 2018. évi május végi, együttesen mintegy 1054 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

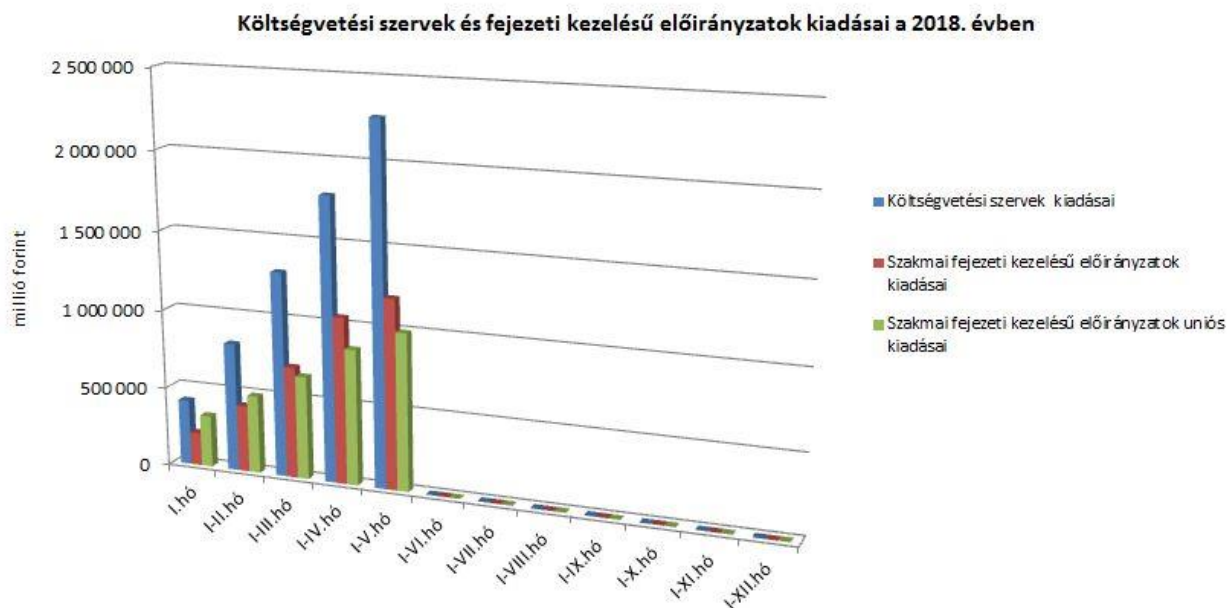
A **költségvetési szervek kiadásai** 2018 első öt hónapjában 2268,0 milliárd forintot tettek ki, amely 16,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 1307,9 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, amely 139,3 milliárd forinttal magasabb az előző évi e célú kiadásnál. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 44,0 milliárd forint utalás az Országos Rendőr-főkapitányságnál (likvid pénzeszközök átadása rendvédelmi szervek részére, építési munkálatokra, objektumok kivitelezésére, gépjármű-, illetve helikopterbeszerzésre), 27,7 milliárd forint kifizetése a Magyar Államkincstárnál az étkezési Erzsébet-utalvány nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban részesülők részére történő biztosítása érdekében, 18,6 milliárd forint kiadás a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből szolgáltatások kifizetésére (őrzés-védelem, üzemeltetés, karbantartás stb.), valamint 15,1 milliárd forint kifizetése a külképviseletek igazgatásánál elsősorban devizaellátmányra és a kihelyezett dolgozókat megillető munkabér utalására.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatokon belül a hazai forrásból finanszírozott kifizetések** 2018. első öthavi teljesítése 1197,5 milliárd forintot tett ki, melyek 467,8 milliárd forinttal alakultak magasabban, mint az előző év azonos időszakában. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 162,5 milliárd forint kifizetés történt normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 106,6 milliárd forint kifizetése a „Kiemelt közúti projektek” törvényi sorról, 88,1 milliárd forintot tett ki a „Modern Városok Program” keretében megvalósuló fejlesztések kifizetése, 49,3 milliárd forint kifizetése a „Közúthálózat fenntartás és működtetés” törvényi sorról, 46,3 milliárd forint utalása az „Egyházi közösségi célú programok és beruházások támogatása” törvényi sorról, 46,2 milliárd forint az

„Autópálya rendelkezésre állási díj”, 38,2 milliárd forint kifizetése a „Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások” törvényi sorról az Országos Rendőr-főkapitányság, illetve a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat részére, 24,2 milliárd forint a „Beruházás ösztönzési célú előirányzat” sorról kifizetett összeg, valamint 20,2 milliárd forint az „Egészséges Budapest Program” törvényi sor kiadása. A két év első öt hónapjának kiadásai közötti eltérést többek között a „Modern Városok Program” fejlesztéseire, a „Kiemelt közúti projektek”, az „Egyházi közösségi célú programok és beruházások támogatása”, az „Egészséges Budapest Program”, valamint a „Közúthálózat fenntartás és működtetés” törvényi sorokról kifizetett összegek magyarázzák.

Az **uniós programok** előirányzatain 2018 első öt hónapjában összesen 993,1 milliárd forint kifizetés történt, amely az éves előirányzat 41,1%-os teljesítését jelenti. Az év során felmerült kiadások legnagyobb részét a 2014-2020-as programozási időszak kohéziós operatív programjai adják, május végéig 838,5 milliárd forintot. A mostanáig legjobban teljesítő operatív programok: az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (228,3 milliárd forint), az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (179,5 milliárd forint), valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (151,5 milliárd forint).

A **2018. évi május végi, együttesen közel 4459 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 140,2 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 124,7 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-V. hó	
	2017	2018
1. Bevétel	51,6	74,4
1.1. Forint	52,2	74,6
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	52,1	74,7
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	0,1	0,0
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	0,0	0,0
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	0,0	-0,1
1.2. Deviza	-0,6	-0,2
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	-0,6	-0,2
2. Kiadás	316,5	214,6
2.1 Forint	201,9	121,7
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	13,2	13,4
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	148,1	71,1
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	40,6	37,2
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	0,0	0,0
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	0,0	0,0
2.2. Deviza	114,6	92,9
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	6,9	5,9
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	107,7	87,0
3. Kamategyenleg	264,9	140,2

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2018. május végéig 1596,7 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – jelentős részben a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 1493,8 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 162,0 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés 39,0 milliárd forint értékben.
- **A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 20,1 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint május végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2018-ban, milliárd forint

	2017. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2018. május 31.		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					előzetes állomány	megoszlás (%)	
1. Forint	20 689,4	77,35	5 662,6	4 168,8	0,0	1 493,8	22 183,2	78,27	0,91
1.1. Hitel	1 041,1	3,89	42,3	0,0	0,0	42,3	1 083,4	3,82	-0,07
1.1.1. Külföldi	1 041,1	3,89	42,3	0,0	0,0	42,3	1 083,4	3,82	-0,07
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	19 648,3	73,46	5 620,3	4 168,8	0,0	1 451,5	21 099,9	74,44	0,98
1.2.1. Piaci értékesítésű	19 609,2	73,32	5 620,3	4 168,8	0,0	1 451,5	21 060,7	74,31	0,99
1.2.1.1. Kötvény	11 767,1	44,00	1 392,1	756,0	0,0	636,1	12 403,2	43,76	-0,23
1.2.1.2. Diszkontkincstárjegy	1 039,2	3,89	1 748,9	1 297,0	0,0	451,9	1 491,0	5,26	1,38
1.2.1.3. Lakossági állampapír	6 802,9	25,43	2 479,4	2 115,8	0,0	363,6	7 166,4	25,28	-0,15
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,15	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,14	-0,01
2. Deviza	5 782,5	21,62	186,7	225,6	162,0	123,1	5 905,6	20,84	-0,78
2.1. Hitel	929,1	3,47	108,5	134,2	25,5	-0,2	928,8	3,28	-0,20
2.1.1. Külföldi	929,1	3,47	108,5	134,2	25,5	-0,2	928,8	3,28	-0,20
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
2.2. Állampapír	4 853,5	18,15	78,2	91,4	136,5	123,3	4 976,8	17,56	-0,59
2.2.1. Külföldi	4 145,9	15,50	71,3	82,0	116,7	106,0	4 251,9	15,00	-0,50
2.2.2. Belföldi	707,6	2,65	6,9	9,4	19,8	17,3	724,8	2,56	-0,09
Összesen	26 472,0	98,97	5 849,4	4 394,5	162,0	1 616,9	28 088,8	99,10	0,13
Egyéb kötelezettség	274,2	1,03	385,9	409,9	3,9	-20,1	254,1	0,90	-0,13
MINDÖSSZESEN	26 746,2	100,00	6 235,3	4 804,4	165,9	1 596,7	28 342,9	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága május végéig 123,1 milliárd forinttal 5905,6 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2017. év végi 21,6%-os szintről 20,8%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága május végéig 1493,8 milliárd forinttal nőtt, és 22 183,2 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 78,3%-át. 2017 decemberében ez az arány 77,4% volt.

2018. május végén a lakossági állampapírok állománya 7166,4 milliárd forintot tett ki, ami 363,6 milliárd forint növekedést jelent 2017. december vége óta. Ez döntően három tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír és a Bónusz Magyar Állampapír együttes állománya 2018. május végén 323,8 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2781,3 milliárd forint volt. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 98,4 milliárd forint összegű növekedése következtében 475,2 milliárd forintra emelkedett május hó végéig. Az Egyéves és a Féléves Magyar Állampapírok állománya 3392,9 milliárd forint volt május végén, amely a forgalmazás során bankokhoz került lakossági állampapírok visszavásárlása következtében 68,6 milliárd forinttal alacsonyabb a 2017. év végi állománynál.

A külföldi befektetők állampapír állománya májusban 46,3 milliárd forinttal emelkedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 94,9%-a, 3498,6 milliárd forint államkötvény és 5,1%-a, 189,2 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje május végén 5,0 év volt, amely kismértékű csökkentést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 20,1 milliárd forinttal csökkent az euró ez évi felértékelődése következtében, és május végén az állomány 254,1 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,9%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* májusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 1,8-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,4-ről 2,2-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó májusi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 11 bázisponttal emelkedett és 0,16%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó májusi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,28% lett, amely 22 bázisponttal magasabb az áprilisi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 1,18%-ot tett ki, amely 44 bázisponttal haladta meg az utolsó áprilisi aukción kialakult átlaghozamot. Az *5 éves kötvény* utolsó májusi aukcióján az átlaghozam 1,74%-ot ért el, amely 45 bázisponttal magasabb az utolsó áprilisi aukcióhoz képest. A *10 éves kötvényaukció* 3,11%-os átlaghozama 57 bázisponttal magasabb, mint a legutóbbi áprilisi aukción kialakult átlaghozam.